

Sygn. akt V P 491/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

16 sierpnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu 16 sierpnia 2022 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko Gminie Miasto A.

o wynagrodzenie, ekwiwalent za urlop, należności z tytułu podróży służbowych

1. zasądza od pozwanej Gminy Miasto A. na rzecz powódki K. Z. kwotę 22 052,18 zł (dwadzieścia dwa tysiące pięćdziesiąt dwa złote 185/100) w tym:

a) kwotę 12 489,96 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za kwiecień i maj 2015 roku wraz z odsetkami ustawowymi do 31 grudnia 2015 r. , a od 1 stycznia 2016 r. wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- od kwoty 8 515,88 zł od dnia 11 maja 2015 roku,

- od kwoty 3 974,08 zł od dnia 11 czerwca 2015 roku,

b) kwotę 4 460,63 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wraz z odsetkami ustawowymi od 8 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 r. , a od 1 stycznia 2016 r. wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie;

c) kwotę 5 101,59 zł tytułem należności z tytułu podróży służbowych wraz z odsetkami ustawowymi do 31 grudnia 2015 r. , a od 1 stycznia 2016 r. wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- od kwoty 1 166,07 zł od dnia 11 marca 2015 roku,

- od kwoty 1 099,88 zł od dnia 11 kwietnia 2015 roku,

- od kwoty 776,68 zł od dnia 11 maja 2015 roku,

- od kwoty 2058,96 zł od dnia 11 maja 2015 roku,

z zastrzeżeniem uprawnienia pozwanej do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jej odpowiedzialności do stanu czynnego spadku po zmarłym P. (P.) M.;

2. wyrokowi w pkt 1 co do kwoty 8 515,88 zł (osiem tysięcy pięćset piętnaście złotych 88/100) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, z zastrzeżeniem uprawnienia pozwanej do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jej odpowiedzialności do stanu czynnego spadku po zmarłym P. (P.) M.;

4. odstępuje od obciążania pozwanej kosztami sądowymi.

Sędzia Wiesław Jakubiec

Sygn. akt V P 491/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 października 2015 r. (data złożenia pozwu na biurze podawczym tut. Sądu) powódka K. Z. wystąpiła przeciwko pozwanemu P. M. (1) o zapłatę kwoty 12 489,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 8 515,88 zł od dnia 11 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 3 974,08 zł od dnia 11 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty – tytułem zaległego wynagrodzenia za pracę, kwoty 4 460,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty – tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, kwoty 5 101,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 1 166,07 zł od dnia 11 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1 099,88 zł od dnia 11 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 776,68 zł od dnia 11 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 2 059,96 zł od dnia 11 maja 2015 r. do dnia zapłaty – tytułem zwrotu powódce należności z tytułu podróży służbowych. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w potrójnej wysokości, tj. w kwocie 7 200 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż była ona pracownikiem pozwanego od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. W jej ocenie pozwany miał jej nie wypłacić wynagrodzenia za pracę za okres kwiecień – 15 maj 2015 r., ekwiwalent za 11 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz należności z tytułu podróży służbowych. Uzasadniła dochodzone pozwem roszczenie odsetkowe tym, iż wypłata wyszczególnionych w pozwie świadczeń u pracodawcy miała miejsce po 10 dniu każdego miesiąca.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2016 r. (sygn. akt V P 454/15) Sąd zawiesił postępowanie, zważywszy na śmierć pozwanego P. M. (1).

Postanowieniem z dnia 22 maja 2018 r. (sygn. akt V P 454/15) Sąd podjął postępowanie z udziałem po stronie pozwanego jego spadkobiercy – Gminy Miasta A..

W toku postępowania strona pozwana Gmina Miasto A. wniosła o oddalenie powództwa. Strona pozwana podniosła m.in. zarzut przedawnienia dochodzonych pozwem roszczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. Z. była zatrudniona u P. M. (1) (M.) na podstawie umowy o pracę od 1 stycznia 2013 r. na stanowisku inżynier budowy w pełnym wymiarze czasu pracy. Miesięczne wynagrodzenie powódki do 1 stycznia 2014 r. wynosiło 8 515,88 zł brutto, natomiast od tej daty – 1 680 zł. Od 1 czerwca 2014 r. powódce ponownie przysługiwało wynagrodzenie w kwocie 8 515,88 zł miesięcznie. Miejscem pracy powódki były Ż. oraz Norwegia. Umowa o pracę powódki uległa definitywnemu rozwiązaniu z dniem 30.06.2015 r.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa o pracę z dnia 1 stycznia 2013 r. wraz z aneksami, k. 7-8, 10;
- zakres obowiązków powódki, k. 9;
- przesłuchanie powódki z dnia 3 czerwca 2020 r., k. 155-156.

W trakcie trwania umowy o pracę P. M. (2) zwracał powódce koszty związane ze świadczeniem przez nią pracy na terenie Szwecji oraz Norwegii, w szczególności cenę biletów lotniczych oraz diety. Należności z tytułu zwrotu tych kosztów były wypłacane miesięcznie wraz z wynagrodzeniem za pracę.

Bezsporne, a nadto dowód:

- przesłuchanie powódki z dnia 3 czerwca 2020 r., k. 155-156.

P. M. (2) z tytułu zatrudnienia powódki nie wypłacił jej wynagrodzenia za pracę za kwiecień 2015 r. w kwocie 8 515,88 zł brutto oraz za okres od 1 do 14 maja 2015 r. w kwocie 3 974,08 zł brutto, ekwiwalentu pieniężnego za 11 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego w kwocie 4 460,63 zł oraz należności z tytułu podróży służbowych – za luty 2015 r. kwoty 1 166,07 zł, marzec 2015 r. kwoty 1 099,88 zł, za kwiecień kwoty 776,68 zł i 2 058,96 zł.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wniosek o wszczęcie kontroli i wydanie nakazu płatniczego z dnia 6 lipca 2015 r., k. 16-17;

- pismo Państwowej Inspekcji Pracy Oddział w S. z dnia 4 sierpnia 2015 r., k. 18;

- przesłuchanie powódki z dnia 3 czerwca 2020 r., k. 155-156.

Pismem z dnia 22 czerwca 2015 r. powódka wezwała P. M. (1) do zapłaty kwoty 16 419,56 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiące kwiecień i maj 2015 r. oraz wynagrodzenie za delegacje w kwocie 5 100,79 zł. W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty P. M. (2) zaprzeczył jego zasadności, uzależniając wpłatę zaległych świadczeń od rozliczenia się przez powódkę z mienia należącego do pracodawcy.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 22 czerwca 2015 r., k. 11-12;

- pismo P. M. (1) z dnia 2 lipca 2015 r., k. 13-15.

W dniu 23 lutego 2016 r. P. M. (2) zmarł. Postanowieniem z dnia 7 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w Augustowie (sygn. akt I Ns 280/16) stwierdził, że spadek po nim na podstawie ustawy nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina Miasto A..

Bezsporne, a nadto dowód:

- odpis skrócony aktu zgonu P. M. (1) z dnia 23 lutego 2016 r., k. 43;

- postanowienie Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 7 marca 2018 r. (sygn. akt I Ns 280/16), k. 85.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnieniu.

W sprawie, zważywszy na brak wyraźnego kwestionowania przez strony twierdzeń pozwu, jak i dowodów powołanych na jego uzasadnienie, twierdzenia te uznać po myśli art. 230 k.p.c. za przyznane, co implikowało przyjęcie zrekonstruowanego w sprawie stanu faktycznego za bezsporny. Nadto, dokonując z urzędu kontroli dowodów stanowiących podstawę pozwu, Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania ich wiarygodności. W szczególności Sąd uznał, iż dochodzone pozwem roszczenia powódki istnieją i są zasadne tak co do zasady, jak i co do ich wysokości, za czym przemawiał przede wszystkim dowód w postaci pisma pokontrolnego PIP Oddział w S., jak i pismo P. M. (1) z dnia 2 lipca 2015 r., w którym nie zanegował on wyrażnie zasadności roszczeń ujętych w uprzednim wezwaniu do zapłaty go przez powódkę. Pismo to w istocie potraktować należało w kategorii niewłaściwego uznania długu, gdzie

jak już wspomniano, w sposób dorozumiany poprzez brak wyraźnego zaprzeczenia zasadności zgłoszonych roszczeń potwierdził on ich istnienie, jak i przede wszystkim uzależnił ich wypłatę od wcześniejszego rozliczenia się przez powódkę z mienia jej powierzonego i wyjaśnienia innych roszczeń mogących jej przysługiwać.

Podstawy prawnej roszczenia, opiewającego na zaległe wynagrodzenie za kwiecień oraz maj 2015 r. upatrywać należało w art. 22 § 1 k.p. Przepis ten, definiujący stosunek pracy, wprowadza po stronie pracodawcy jego podstawowy obowiązek ze stosunku pracy do wypłaty pracownikowi wynagrodzenia. Zważywszy zatem na fakt braku wypłacenia przez byłego pracodawcę powódki P. M. (1) wynagrodzenia za kwiecień 2015 r., przysługiwało jej ono w wysokości wynikającej z umowy o pracę w kwocie 8 515,88 zł brutto, natomiast za okres świadczenia pracy od 1 do 14 maja 2015 r. w kwocie 3 974,08 zł brutto. Również roszczenia odsetkowe zawarte w pozwie, odnoszące się do zapłaty zaległego wynagrodzenia, było zasadne, jako wynikające z normy zawartej w art. 85 § 2 k.p. oraz art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

W odniesieniu natomiast do dochodzonego pozvem roszczenia, opiewającego na ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany przez powódkę urlop wypoczynkowy, jego podstawą pozostawał art. 171 § 1 k.p. Umowa o pracę wiążąca powódkę z P. M. (1) została bowiem rozwiązana, wobec czego powódce przysługiwał ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego przez nią urlopu w ilości 11 dni.

Podstawy dochodzonego pozvem zwrotu kosztów podróży służbowych ponoszonych przez powódkę należało natomiast upatrywać w postanowieniach wiążącego ją z P. M. (1) stosunku pracy. Wskazać bowiem należy, iż zwrot tychże kosztów nie mógł być potraktowany jako zwrot kosztów podróży służbowej z art. 77⁵ § 1 k.p., zważywszy na fakt świadczenia przez powódkę pracy na rzecz pracodawcy w miejscu wskazanym w umowie o pracę – w Norwegii. Powyższe nie dyskwalifikowało jednak dochodzonego pozvem roszczenia z uwagi na brak jego podstawy prawnej. W istocie podstawę tą stanowiło ustne porozumienie i zwyczaj wprowadzony przez strony umowy o pracę w trakcie jej wykonywania, gdzie P. M. (2) po świadczeniu przez powódkę pracy na terenie Norwegii zwracał jej koszty ceny biletu samolotowego oraz diety. Analogicznie przyjąć należało przy dochodzonym pozvem roszczeniem odsetkowym o zwrot tychże kosztów – skoro bowiem zwroty te były dokonywane przez pracodawcę miesięcznie wraz z wynagrodzeniem, pracodawca pozostawał w opóźnieniu z ich wypłatą po upływie 10 dnia każdego miesiąca. Postanowienia te w ocenie Sądu uznać należało za stanowiące integralną część wiążącej strony umowy o pracę.

Zgodnie z treścią art. 1031 § 2 zd. pierwsze k.c. w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 319 k.p.c. jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Sąd nie ustala przy tym składu majątku, z którego będzie prowadzona egzekucja, w szczególności sąd nie może oddalić powództwa na tej podstawie, że brak jest majątku, z którego dłużnik odpowiada. Ustalenie, czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności, należy do postępowania egzekucyjnego (zob. wyr. SN z 9 września 1976 r., IV PR 135/76), za czym wprost przemawia dyspozycja art. 655 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd mając na uwadze ograniczenie odpowiedzialności strony pozwanej do stanu czynnego spadku po spadkodawcy P. M. (1), z urzędu zobligowany był do zawarcia w wyroku zastrzeżenia dotyczącego prawa strony pozwanej do powoływania się na to ograniczenie w toku postępowania egzekucyjnego, jako wynikającego z prawa materialnego. Bezasadne w kontekście powyższych rozważań pozostawały przy tym zarzuty powódki co do konieczności uzupełnienia spisu inwentarza po zmarłym P. M. (1) i uzupełnienia postępowania dowodowego w kontekście jego sporządzenia, jako pozostające poza kognicją tut. Sądu. Analogicznie, również zarzuty odnoszące się do ustalenia kręgu spadkobierców po zmarłym P. M. (1) pozostawały bezasadne – Sąd pracy w postępowaniu o zapłatę nie jest władny ingerować w treść prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, do którego zmiany

nota bene konieczne jest przeprowadzenie osobnego postępowania o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, regulowanego art. 679 § 1 k.p.c.

Za bezzasadny uznać należało również zarzut strony pozwanej, odnoszący się do przedawnienia dochodzonych pozwem roszczeń. Najwcześniej wymagalne roszczenie dochodzone pozwem, tj. tytułem wynagrodzenia za kwiecień 2015 r., stało się wymagalne z dniem 11 maja 2015 r. W świetle zatem złożenia w sprawie pozwu w dniu 12 października 2015 r., przerywającego bieg terminu przedawnienia (art. 295 § 1 pkt 1 k.p.), do tej daty roszczenia dochodzone pozwem nie zdołały się przedawnić w terminie przewidzianym art. 291 § 1 k.p.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powódki.

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie 3 sentencji wyroku znajduje swoje uzasadnienie w przepisie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu). Stosownie do przepisu art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie zatem strona pozwana, jako strona przegrywająca proces, miała obowiązek zwrócić koszty procesu na rzecz powódki, na które złożyło się wynagrodzenie adwokata w stawce – 3 600 zł. Sąd podwyższył przysługującą pełnomocnikowi stawkę minimalną z kwoty 2 400 zł do 3 600 zł, stwierdzając, iż uzasadnia to nakład pracy adwokata, związany w szczególności z koniecznością reprezentacji powódki w niniejszej sprawie, jak i w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku oraz o sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym pracodawcy. Jednocześnie nakład ten nie był na tyle duży, aby miał on uzasadniać przyznanie kosztów w potrójnej stawce, w szczególności zważywszy na wątpliwą merytorycznie zawartość twierdzeń i zarzutów formułowanych przez pełnomocnika w toku procesu (w szczególności zawartą w ostatnim piśmie). Nadto, Sąd analogicznie do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 sentencji wyroku, zastrzegł stronie pozwanej prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na przysługujące jej ograniczenie odpowiedzialności do stanu czynnego spadku po P. M. (1), uznając, iż powstałe w sprawie koszty procesu podlegające zwrotowi na rzecz powódki wchodziły w skład długów spadkowych po zmarłym pracodawcy. Wskazać bowiem należy, iż powstanie roszczenia o zwrot kosztów procesu nastąpiło dopiero z chwilą wydania wyroku (powstania tytułu), jednakże było ono ściśle związane z realizowaniem przez zmarłego jego obowiązków jako pracodawcy, co w konsekwencji doprowadziło do powstania zasadnych roszczeń powódki. Zważywszy zatem na ten ścisły związek działania spadkodawcy z powstaniem i zasadnością dochodzonych pozwem roszczeń, konieczne było zakwalifikowanie tychże kosztów w poczet długów spadkowych.

W punkcie 4 wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania kosztami sądowymi strony pozwanej, uznając iż jako spadkobierca ustawowy pierwotnie pozwanego pracodawcy nie miała ona wpływu na realizowanie przezeń jego obowiązków ze stosunku pracy, jak i brak realnego wpływu na wynik niniejszego postępowania.